TAIPALSAAREN KUNTA

TYÖSUOJELUOHJELMA

2018 – 2021

21.3.2018

20.3.2019

Taipalsaaren kunta

TAIPALSAARI

TYÖSUOJELUOHJELMA 2018 - 2021

TYÖSUOJELUN PERUSTEET

Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on oltava turvallisuuden ja terveellisyyden edistämiseksi tarpeellista toimintaa varten ohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Ohjelman turvallisuus- ja terveellisyystavoitteet on otettava huomioon työpaikan kehittämistoiminnassa ja suunnittelussa. Tavoitteita on käsiteltävä työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa.

TYÖSUOJELUN TOIMINTATAVAT

1. **Työsuojeluhenkilöstö**

   Taipalsaaren kunnassa toimii työsuojelutoimikunta, jonka jäseniä ovat vaaleilla valitut työsuojeluvaltuutetut ja työnantajan nimeämä työsuojelupäällikkö. Työterveyshuollon edustajia voidaan kutsua asiantuntijaksi työsuojelutoimikunnan kokouksiin.
   Työsuojelutoimikunta järjestää työturvallisuuteen ja terveyteen liittyvää valvontaa ja neuvontaa, tekee esityksiä, antaa suosituksia ja lausuntoja toimialaansa kuuluvissa asioissa työnantajalle. Työsuojelutoimikunnalla ei ole lainsäädännön mukaista vastuuta työtapaturmista tai ammattitaudeista.
   Työsuojelutoimikunnan pöytäkirjat ja muistiot viedään tiedoksi kunnanhallitukselle ja YT-ryhmälle sekä tarvittaessa muille toimielimille ja esimiehille.

   Työsuojeluvaltuutettu

   Työsuojeluvaltuutettu edustaa oman toimialansa henkilöstöä työsuojeluasioissa ja pitää yhteyttä muihin työsuojelutehtävissä toimiviin. Työsuojeluvaltuutettuja on kolme, joista yksi edustaa toimihenkilöitä, yksi kouluhenkilöstöä ja yksi muita työntekijöitä. Toimihenkilöiden edustajalla on yksi varavaltuutettu ja työntekijöiden edustajilla molemmilla kaksi varavaltuutettua.
   Työsuojeluvaltuutetuille tulee järjestää riittävät toimintaedellytykset.

   Työsuojelupäällikkö

   Työnantajan on nimettävä työnantajan ja työntekijöiden yhteistoiminnasta vastaava työsuojelupäällikkö, joka edustaa työsuojelutoimikunnassa työnantajaa.
   Työsuojelupäällikön on oltava toimintayksikön laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävän perehtynyt työsuojeluasioihin. Työsuojelupäällikölle tulee järjestää riittävät toimintaedellytykset.

Tehtävät:

- perehtyy työsuojelua koskeviin säännöksiin, määräyksiin ja ohjeisiin sekä huolehtii, että työnantaja, tämän edustajat sekä työntekijät saavat tarpeelliset tiedot näistä
- ryhtyy tarpeellisiin toimenpiteisiin lakisääteisen yhteistoiminnan järjestämiseksi ja ylläpitämiseksi työnantajan ja työntekijöiden välillä sekä kehittää sitä
- pitää yhteyttä työsuojeluvaltuutettuihin ja muihin työpaikalla toimiviin työsuojelutehtävissä oleviin henkilöihin sekä tarvittaessa työsuojeluviranomaisiin
- osallistuu työsuojelua koskeviin työpaikkakäynteihin sekä muihin tutkimuksiin ja tarkastuksiin mikäli niiden toimittaja katsoo sen tarpeelliseksi
- perehtyy työpaikan olosuhteisiin työn turvallisuuden ja terveellisyyden kannalta, seuraa olosuhteiden kehitystä ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin havaitun epäkohdan poistamiseksi
- tekee esityksiä työnantajalle tutkimuksen järjestämiseksi työpaikalla sattuneen tapaturman tai -vaaran, ammattitaudin tai -vaaran tai muiden työpaikalla ilmenneiden työstä johtuvien sairauksien johdosta
- kiinnittää työnantajan huomion, että säädetyt työn turvallisuuteen ja terveellisyyteen liittyvät käyttöönotto- ja kunnossapitotarkastukset toimitetaan
- tekee työnantajalle esityksiä tarpeellisen ensiapukoulutuksen järjestämisestä
- osallistuu yhdessä työterveyshuollon kanssa työhyvinvointia ylläpitävän toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja seurantaan
- tekee työnantajalle esityksiä työpaikan työsuojeluun liittyvän työnopastuksen, koulutuksen ja tiedottamisen järjestämiseksi
- muut säännösten ja määräysten mukaiset tehtävät

2. Työolojen seuranta

Työolojen seuranta kuuluu kaikille kunnan palveluksessa oleville, mutta erityisesti esimiehille. Työntekijän on ilmoitettava havaitsemistaan vioista sekä turvallisuutta tai terveyttä uhkaavista vaaroista vastuussa olevalle esimiehelle. Esimiehen on välittömästi ryhdyttävä toimiin asian korjaamiseksi ja tiedotettava ilmoittajalle mihin toimiin ja millä aikataululla asian johdosta ryhdytään.

Taipalsaaren kunnan työsuojelun tärkeimmiksi painopistealueeksi työolojen suhteen koetaan vanhojen rakennusten kunto ja sisäilmaongelmat sekä psykofyysinen hyvinvointi. Työsuojelutoimikunta kiertää mahdollisuuksien mukaan vuosittain kunnan eri työpisteissä. Työpaikkakäynneillä tarkastellaan edellisten lisäksi riskinarviointia. Arvioinnin perusteella työsuojelutoimikunta listaa epäkohtia ja tekee esityksiä kunnan organisaatiolle.

3. Työssä jaksaminen

Työsuojelun tavoitteena on edistää sekä yksittäisten että työyhteisöjen hyvinvointia, työssä jaksamista ja työturvallisuutta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää kasvavan työmäärän ja henkilöstöresurssien tasapainottamiseen kaikilla toimialoilla.

Henkilöstö työskentelee jatkuvan muutoksen alla, joten henkiseen jaksamiseen tähtäävää koulutusta tulee lisätä. Muutoksia aiheuttaa mm. sisäilmaongelmista johtuvat väistötilat, epätietoisuus työtiloista sekä työyhteisön sirpaleisuus, jotka kaikki aiheuttavat yhteisöllisyyden vähenemistä. Johtavien viranhaltijoiden henkilöstövaihtuvuus näkyy linjauksien jatkuvana muutoksina ja kuormittaa henkilöstöä kohtuuttomasti. Sivistystoimen puolella resurssipula vaikeuttaa uuden varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelman jalkauttamista.

4. **Työtapaturmat, ammattitaudit ja vaaratilanteiden tutkinta**

Työtapaturmat ja ammattitaudit tutkitaan työterveyshuollossa, josta tarvittaessa ohjataan jatkotutkimuksiin. Syitä tutkittaessa perehdytään myös työpaikan olosuhteisiin ja seurauksiin. Tutkinnasta tehdään selvitys. Tutkinnan suorittaa työsuojelupäällikkö yhdessä työsuojeluvaltuutettujen ja työterveyshenkilöstön kanssa. Tarvittaessa voidaan kutsua ulkopuolisia asiantuntijoita. Intraan laitettavilla lomakkeilla halutaan kartoittaa läheltä piti- ja vaaratilanteita. Niistä saatavien havaintojen pohjalta toteutetaan turvallisempia työympäristöjä ja voidaan ennaltaehkäistä työtapaturmia.

5. **Korjaus- ja uudisrakentaminen**

Laajoissa korjaus- ja uudisrakentamisen hankkeissa pyydetään työsuojelutoimikunnalta lausunto jo suunnitteluvaiheessa. Työnantajan on tuotava suunnitelma työsuojelutoimikunnalle riittävän ajoissa. Työnantaja huolehtii myös työntekijöiden kuulemisesta.

6. **Henkilöstön perehdytys**

Uusille työntekijöille on annettava ennen työn aloittamista tiedot työpaikasta ja sen toimintatavoista työsuojelu- ja työsuhdeasioissa. Omaan työhön liittyvät vaarat ja haitat sekä toimet niiden välttämiseksi selvitetään siten, että työntekijä voi saamansa perehdytyksen perusteella työskennellä turvallisesti ja terveellisesti.

Vastaava perehdytys tehdään myös pitkään jatkuneen poissaolon jälkeen tai mikäli työpaikalla tehdään suuria muutoksia tai otetaan käyttöön uusia työmenetelmiä tai välineitä. Jokaisella osastolla on oltava perehdytyskansio.

7. **Toiminta hätätilanteessa**

Jokaisessa työpaikassa on pelastussuunnitelma, jonka toimivuutta testataan vuosittain. Pelastussuunnitelmaan on kirjattu toimenpiteet, joita noudatetaan hätä- ja onnettomuustilanteissa. Työyhteisössä on huolehdittava työntekijöiden valmiudesta suoriutua käytännön toimenpiteistä hätätilanteessa, mm. alkusammutus, suojautuminen, poistuminen. Myös kokoontumispaikka tulee olla kaikkien tiedossa.

8. **Työterveyshuolto**

Työterveyshuollolla on oma toimintasuunnitelma, joka päivitetään vuosittain. Työterveyshuoltoon sisältyy lakisääteiset terveystarkastukset, työpaikkakäynnit,

selvitykset, työhyvinvointia ylläpitävä toiminta sekä sairaanhoito. Sairauspoissaoloista tehdään vuosittain raportti, joka käsitellään työsuojelutoimikunnassa sekä YT-ryhmässä. Taipalsaaren kunnan Intrassa on toimintaohjeet mm. varhaisen puuttumisen ja päihdeongelmien käsittelyyn.

9. Koulutus

Työsuojeluvaltuutetuilla tulee olla mahdollisuus kouluttautua työsuojelutehtäviin. Työsuojelupäällikkö osallistuu vuosittain työsuojelun koulutustilaisuuksiin. Työsuojeluhenkilöstö koulutetaan työnantajan toimesta.
Huolehditaan, että henkilöstössä on riittävästi ensiapukoulutuksen saaneita ja ensiapukortit ovat ajan tasalla.

10. Tiedotus

Työsuojelutoimikunnan pöytäkirjat jaetaan tiedoksi kunnanhallitukselle ja YT-ryhmälle. Esimiehet huolehtivat, että henkilöstöä koskevat asiat tulevat tietoon kaikille niille, joita ne koskevat. Ohjeet, tiedotteet ja lomakkeet keskitetään Intraan.
Jokainen työpaikka velvoitetaan pitämään säännöllisesti henkilöstöpalavereja, joissa henkilöstöä kuullaan päätöksentekoa varten ja joissa henkilöstöllä on tilaisuus ottaa kantaa ja tehdä esityksiä työoloista.

11. Seuranta

Työsuojeluohjelman laatii työsuojelutoimikunta. Se käsitellään YT-ryhmässä ja sen vahvistaa kunnanhallitus. Työsuojeluohjelma tarkastetaan vuosittain ja tarvittaessa päivitetään.
Työsuojelutoimikunta pyytää tarvittaessa asiantuntija-apua työterveyshuollosta, Työturvallisuuskeskuksesta sekä Työsuojelupiiristä. Työsuojelutoimikunta kokoontuu tarvittaessa, kuitenkin vähintään neljä kertaa vuodessa.

”Onnistumisia saavutetaan muuttamalla jokainen askel tavoitteeksi ja jokainen tavoite askeleeksi.”

Taipalsaarella 21.päivänä maaliskuuta 2018

Reija Rämä

Panu karhu

Helena Leppälä

Janne Kemiläinen